

Волченко М.В., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ ТВАРИННОГО СВІТУ

Справи про адміністративні проступки розглядають органи або посадові особи, перелік яких та їх повноваження встановлюються ст. 213-244-15 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) та іншими законами України, у межах наданих їм повноважень.

Органами, що наділені правом розглядати справи про адміністративні проступки в галузі тваринного світу, є: районні, районні в місті, міські та міськрайонні суди (ст. 221 КУпАП); центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини, ветеринарна міліція (ст. 238 КУпАП); органи рибоохорони (ст. 240 КУпАП); центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері мисливського господарства (ст. 242 КУпАП); центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів (ст. 242-1 КУпАП).

Водночас, хотілося б зазначити, що ст. 39 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» встановлено, що на єгерів та посадових осіб користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду (в межах, закріплених за користувачами мисливських угідь), покладається право складати протоколи про порушення правил полювання, інших встановлених цим Законом вимог.

Разом з тим, у статті 255 КУпАП визначені уповноважені особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення, однак, єгері та посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду, до цього переліку не входять.

Слід зазначити, що більша частина мисливських угідь належить громадським організаціям, приватним товариствам та підприємствам і лише невелика частка угідь залишилась у користувачів з державною формою власності.

Статтею 21 Закону визначено, що ведення мисливського господарства здійснюється користувачами мисливських угідь. Умови ведення мисливського господарства визначаються у договорі, яким, зокрема, передбачені обов'язки з охорони та відтворення мисливських тварин, щорічного вкладання коштів на охорону та відтворення мисливських тварин, сформування і утримання єгерської служби та інше.

Обов'язки користувачів мисливських угідь визначені ч. 2 ст. 30 Закону, зокрема: у п. 7 – здійснювати охорону державного мисливського фонду, утримувати єгерську службу (згідно із ст. 29 Закону з метою охорони мисливських угідь користувачі угідь створюють єгерську службу з розрахунку не менше як 1 єгер на 5 тис. га лісових або 10 тис. га польових чи водно-болотних мисливських угідь); у п. 11 – ... щорічно вкладати кошти на охорону і відтворення з розрахунку на 1 тис. га лісових угідь не менше тридцяти, польових – двадцяти п'яти, водно-болотних – двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; у п. 12 – здійснювати заходи щодо виконання загальнодержавних і місцевих екологічних програм з питань охорони тваринного світу.

У разі систематичного невиконання обов'язків щодо охорони та відтворення мисливських тварин, зобов'язань, обумовлених договором, п. 4 ч. 1 ст. 23 Закону передбачено припинення права користувача на користування мисливськими угіддями.

Однак, суперечність норм права, яка виникла між ст. 255 КУпАП, до переліку осіб у якій не включені єгеря та посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду, та ст. 39 Закону, якою за останніми встановлено право складати протокол про порушення правил полювання. Саме тому, з метою усунення даної прогалини пропонуємо внести зміни та доповнити ч. 2 ст. 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення п. 8 наступного змісту: «п. 8 єгеря та посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду».

Слід зазначити, що на даний час в районах, окрім районного мисливствознавця, нема кому складати протокол про адміністративні правопорушення. У зв'язку з цим, порушників правил полювання стало більше, вони ігнорують єгерські служби, безкарно здійснюють правопорушення. Як наслідок зазначеної правової колізії, почастишали випадки не правового впливу єгерів на браконьєрів і навпаки.

Ситуація, яка склалась, створює «комфортні» умови для браконьєрів, що безумовно впливає на погіршення стану охорони і відтворення тваринного світу. Так, у разі затримання браконьєра, відповідно до вимог положень ст. 255 КУпАП, єгер не може притягти порушника до адміністративної відповідальності. Для того, щоб порушник був покараний, єгер повинен залучати уповноважену особу державного

органу, що в свою чергу призводить до зайвих витрат робочого часу, коштів і дуже часто унеможлиблює притягнення порушника до відповідальності.

Отже, виходячи з наведеного вище, для усунення розбіжностей та однакового застосування норм права, а також посилення захисту тваринного світу, необхідно включити до переліку осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення, егерів та посадових осіб користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду.

Адміністративне провадження поділяється на два види: загальний і спеціальний, які, залежно від обсягу та складності процесуальної діяльності, можливо поділити на спрощене та звичайне.

Спрощене провадження застосовується щодо невеликої кількості проступків, прямо передбачених ст. 258 КУпАП, що характеризується мінімумом процесуальних дій та їх оперативністю. У таких випадках протокол про адміністративний проступок не складається, посадова особа, яка виявила проступок, приймає і виконує рішення про накладення стягнення (штрафу або попередження). Проте, якщо порушник заперечує щодо правомірності накладеного стягнення, то складається протокол про адміністративний проступок і провадження здійснюється у звичайному порядку [1, с. 161–162]. Водночас спрощене провадження може бути застосовано у випадках вчинення таких проступків в галузі тваринного світу як: ч. 3 ст. 85 («Порушення правил рибальства»), якщо розмір штрафу не перевищує трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; ч. 1 ст. 85 («Порушення правил полювання (полювання без належного на те дозволу, в заборонених місцях, у заборонений час, забороненими знаряддями або способами, на заборонених для добування тварин, допускання собак у мисливські угіддя без нагляду, полювання з порушенням встановленого для певної території (регіону, мисливського господарства, обходу тощо) порядку здійснення полювання), яке не мало наслідком добування, знищення або поранення тварин, а також транспортування або перенесення добутих тварин чи їх частин без відмітки цього факту в контрольній картці обліку добутої дичини і порушень правил полювання та в дозволі на їх добування), якщо розмір штрафу не перевищує семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; ст. 107 (у випадках вчинення правопорушень, перелічених в ч. 3 ст. 238).

Відносно інших проступків в галузі тваринного світу (ст. 50, ч.ч. 2, 4, 5 ст. 85, ст.ст. 85-1, 86-1, 87, 88, 88-1, 88-2, 89, 90, 188-22 КУпАП), то можна сказати, що стосовно них здійснюється звичайне провадження.

Звичайне провадження здійснюється у більшості справ і детально регламентовано чинним законодавством. Воно передбачає складання

протоколу, визначає зміст, запобіжні заходи і порядок їх застосування, права й обов'язки учасників провадження, порядок розгляду справ, факти, обставини, що є доказами.

У структурі кожного з адміністративних проваджень є можливість відокремити відносно самостійні елементи: стадії, етапи та процесуальні дії.

Провадження у справах про адміністративні проступки в галузі тваринного світу України мають такі стадії: 1) порушення справи про адміністративний проступок; 2) розгляд справи про адміністративний проступок; 3) прийняття рішення по справі; 4) оскарження та опротестування прийнятого рішення; 5) виконання постанови.

Література

1. Подлінев С.Д. Адміністративна відповідальність в Україні: курс лекцій. Одеса: Юрид. л-ра, 2008. 648 с.

УДК 342(043.2)

Дмитрієв І.О., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ЯК ВІДПОВІДАЧІВ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Суб'єкти адміністративного процесу, залежно від своїх процесуальних функцій, поділяються на:

– ті, які наділені владними повноваженнями, безпосередньо мають право здійснювати провадження, тобто «лідуючі суб'єкти», їм держава надала широкі права та обов'язки;

– ті, які мають «зацікавлену» позицію щодо ходу та наслідків у індивідуальній справі;

– та ті, які займають «пасивну» позицію щодо ходу та наслідків у індивідуальній справі, вони залучаються до участі у ній в зв'язку з тим, що це необхідно для з'ясування істини, найбільш повного і всебічного встановлення всіх обставин у справі. Причому цей розподіл суб'єктів процесу має місце у всіх видах адміністративних проваджень з деякими уточненнями функціональних повноважень щодо конкретного провадження.

Так, статтею 2 Кодексу адміністративного судочинства зазначено (закріплено), що завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-